

Aluehallitus 15.09.2025

Vastauksen antaminen valtuutettu Kajavan ja kahdeksan muun valtuustoaloitteeseen "Kuntien liikuntapalveluiden integroiminen tehokkaasti osaksi terveyskeskuspalveluita"

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Puurunen Veli-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuutettu Kajavan ja kahdeksan muun allekirjoittajan valtuustoaloitteessa esitetään, että terveyskeskuslääkäreille annetaan tarvittavat työkalut ja ohjeistus ohjata liikuntaneuvonnasta erityisesti hyötyviä ja sen tarpeessa olevia asiakkaita terveyskeskuksissa päivystävien liikuntaneuvojen vastaanotoille. Lisäksi aloitteessa esitetään, että liikuntaneuvontaa voitaisiin tarjota myös ryhmämuotoisesti.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Liikkumisen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen on keskeinen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Yhteisten sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueen tavoitteena on kannustaa asukkaita itsenäisiin elintapamuutoksiin ja digitaalisen tuen hyödyntämiseen. Hyvinvointialue muun muassa ylläpitää verkossa hyvinvointipalvelusivustoa, jolle on koottu kuntien ja järjestöjen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita. Kuntien liikuntaneuvontaan kannattaa ohjata erityisesti niitä asiakkaita, joilla on tunnistettuja elintapoihin liittyviä terveysriskejä, mutta jotka eivät itsenäisesti hakeudu liikuntapalveluihin tai -neuvontaan. Terveysasemien lisäksi tärkeitä toimijoita liikuntaneuvontaan ohjaamisessa ja liikkumisen edistämisessä

ovat neuvolat, kouluterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut.

Jotta liikuntaneuvonnan rajalliset voimavarat kohdentuvat oikein, palvelualueen tavoitteena on tunnistaa asiakasryhmät, joille liikuntaneuvontaa kannattaa erityisesti kohdentaa osana sairauden- tai terveydenhoitoa. Liikuntaneuvontaan ohjaaminen ja liikkumisen puheeksi ottaminen liittyvät myös laajemmin hyvinvointialueen hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön, jota tehdään yhteistyössä alueen kuntien kanssa.

Kuntien järjestämää liikuntaneuvontaa on tarjolla kaikkien Länsi-Uudenmaan kuntien alueella. Liikuntaneuvonnasta eniten hyötyvien asiakasryhmien lisäksi on tärkeää määritellä prosessit, joilla asiakkaat ohjautuvat terveysasemilta liikuntaneuvontaan. Käytäntöjen suunnittelussa on lisäksi suunniteltava huolellisesti, miten eri ammattiryhmien osaamista käytetään elintapaohjaukseen. Terveys- ja sairaanhoitajat ovat elintapaohjauksessa usein lääkäreitä keskeisemmässä roolissa.

Yhteistyö kuntien kanssa on tiivistymässä. Avosairaanhoidon palvelulinja järjesti keväällä 2025 kuntien liikuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa työpajan, jossa tunnistettiin liikunnan ja liikunnallisen elämäntavan edistämisen yhdyspintoja. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittämiseksi on perustettu alueellinen liikuntaneuvonnan yhdyspintaverkosto, ja syyskuussa järjestetään sosiaali- ja terveysministeriön sekä Suomi Liikkeelle -ohjelman tuella avosairaanhoidon ja kuntien liikuntapalvelujen yhteinen kehittämispäivä, jossa tavoitteena muun muassa kehittää liikuntaneuvonnan asiakasohjausta sekä hyvinvointialueen ja kuntien liikuntapalveluiden välistä yhteistyötä.

Kuluvan vuoden aikana Lohjalla on jo toteutettu ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan projekti, jossa terveysasemalta ohjattiin asiakkaita kaupungin liikuntaneuvontaan. Kuntien liikuntapalveluiden kanssa on keskusteltu myös muun muassa yhteistyömahdollisuuksista ryhmämuotoisen liikuntaneuvonnan ja painonhallintaryhmien järjestämisessä. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteisenä tavoitteena on luoda liikuntaneuvonnan alueellinen palveluketju ja sopia yhteistyökäytännöistä. Avosairaanhoidon palvelulinja selvittää myös mahdollisuutta laatia kuntien kanssa liikuntaneuvonnan kumppanuussopimuksia.

Yhteenveto

Liikkumisen edistäminen on keskeinen osa kuntien kanssa tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

Terveysasemien toimintaa kehitetään niin, että liikuntaneuvonnasta eniten hyötyvät asiakkaat ohjautuvat aiempaa tehokkaammin kuntien liikuntaneuvontaan. Yhteistyötä kuntien kanssa kehitetään ja tiivistetään aktiivisesti.

, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Kajava ja kahdeksan muuta allekirjoittajaa ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 27.5.2025 § 53 aloitteen kuntien liikuntapalveluiden integroimiseksi tehokkaasti osaksi terveyskeskuspalveluita. Valtuustoaloitteessa esitetään, että terveyskeskuslääkäreille annetaan tarvittavat työkalut ja ohjeistus ohjata liikuntaneuvonnasta erityisesti hyötyviä ja sen tarpeessa olevia asiakkaita terveyskeskuksissa päivystävien liikuntaneuvojien vastaanotoille. Lisäksi aloitteessa esitetään, että liikuntaneuvontaa voitaisiin tarjota myös ryhmämuotoisesti.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Kajavan valtuustoaloite kuntien liikuntapalveluiden integroimiseksi tehokkaasti osaksi terveyskeskuspalveluita

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Palvelualuejohtaja; vs. palvelulinjajohtaja, avosairaanhoito;
Päällikkö, yhdyspintatyö

Päätöshistoria